

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

سیرت نبی علیه السلام

سمسټر: دوم

درس: سوم

استاذ: حامد مصباح

فهرست

- مرور مختصر به در گذشته
- از بعثت تا هجرت
 - کیفیت بعثت در غار حراء
 - ✓ جبرئیل امین وحی
 - ✓ فترت وحی
 - ✓ انواع گوناگون وحی
 - سه سال دعوت پنهانی
 - دعوت علنی
 - ✓ نخستین فرمان انذار جمعی
 - ✓ دعوت خویشاوندان
 - ✓ بر فراز کوه صفا
 - ✓ نخستین رایزنی قریش برای مبارزه با آئین جدید
 - جبهه گیری مخالفان دعوت
 - ✓ شیوه های گوناگون کارشکنی
 - ✓ برخورد مشرکان با رسول خدا
 - ✓ تهدید ابوطالب از سوی سران قریش
- هجرت به حبشه و پیامدهای آن
 - ✓ هجرت اول به حبشه
 - ✓ هجرت دوم به حبشه
 - ✓ اسلام آوردن حمزه
 - ✓ مسلمان شدن عمر بن خطاب
 - تحریم اقتصادی – اجتماعی
 - ✓ سه سال در شعب اب یطالب
 - ✓ آخرین مراجعه قریشیان به ابوطالب
 - عام الحزن
 - گسترش دعوت اسلام در بیرون مکه
 - ✓ رسول اکرم ج در طائف
 - ✓ ه اسلام بر قبائل و افراد
 - ازدواج رسول خدا با عایشه
 - اسراء و معراج
 - بیعت های پیش از هجرت
 - ✓ بیعت عقبه اولی
 - ✓ بیعت عقبه ثانیه

نتایج متوقع از درس

- بعد از تدریس این مواردیکه در فهرست ذکر شد، محصل از واقعات عمده ای از زندگی مکی حضرت رسول اکرم علیه السلام آگاه خواهند شد.

از بعثت تا هجرت

• کیفیت بعثت در غار حراء

✓ جبرئیل امین وحی

✓ فطرت وحی

✓ انواع گوناگون وحی

سه سال دعوت پنهانی

❖ مسلمانان پیشتاز:

• خدیجه، ابوبکر، علي بن ابي طالب، زيد بن الحارثه... رضي الله عنهم

❖ تشریح نماز

دعوت علنی

نخستین فرمان انذار جمعی

❖ دعوت خویشاوندان:

• سپاس خدای یکتای را است. او را سپاس می گویم، و از او مدد می جویم، و به او ایمان و بر او توکل کرده ام، و شهادت می دهم بر اینکه خدایی نیست بجز خدای یکتا که تنهاست و شریک و همتایی ندارد... هیچگاه دیده بان به کاروانیان همراه خویش دروغ نمی گوید! سوگند به خدای یکتا که جز او خدایی نیست، من فرستاده خدای یکتا هستم به سوی شما به خصوص، و به سوی همه مردم جهان به طور عموم. به خدا سوگند، همگی شما را خواهید دید، همانگونه که می خواهید، و همگی برانگیخته خواهید شد، همانگونه که بیدار می شوید، و در برابر هر آنچه می کنید، کیفر و پاداش خواهید دید، و سرانجام، یا بهشت ابدی است، و یا دوزخ ابدی.

❖ بر فراز کوه صفا

جبهه گیری مخالفان دعوت

❖ شیوه های گوناگون کارشکنی

❖ برخورد مشرکان با رسول خدا

❖ تهدید ابوطالب از سوی سران قریش

هجرت به حبشه و پیامدهای آن

❖ هجرت اوّل به حبشه:

- در ماه رجب سال پنجم بعثت، نخستین گروه از صحابه پیامبر اسلام به حبشه مهاجرت کردند. این گروه متشکل از دوازده مرد و چهار زن بود. ریاست این گروه را عثمان بن عفان برعهده داشت و همسر وی رقیه دختر گرامی رسول خدا ج نیز همراه او بود.

❖ هجرت دوم به حبشه:

- شمار مهاجران مسلمانان هشتاد و سه مرد و هجده یا نوزده زن بود. شمار مردان با احتساب عمار یاسر است که البته حضور وی در این سفر مسلمانان به حبشه مورد تردید است.

❖ اسلام آوردن حمزه:

- حمزه بن عبدالمطلب در اواخر سال ششم بعثت، و به گواهی شواهد و قرائن، در ماه ذی حجه اسلام آورد.

❖ مسلمان شدن عمر بن خطاب:

- عمر بن خطاب در ماه ذیحجه سال ششم بعثت- سه روز بعد از ایمان آوردن حمزه س- مسلمان شد.

تحریم اقتصادی – اجتماعی (مقاطعه کلی)

❖ سه سال در شعب ابي طالب:

- این واقعه در شب اول ماه محرم سال هفتم بعثت روی داده است.
- مدت این مقاطعه تا سه سال ادامه پیدا کرد.

❖ آخرین مراجعه قریشیان به ابوطالب.

عام الحزن

• (وفات ابوطالب):

• وفات ابوطالب در ماه رجب سال دهم بعثت، شش ماه پس از بیرون آمدن از شعب روی داد.

• وفات حضرت خدیجه:

• حدود دو ماه، یا سه روز پس از وفات ابوطالب- بنابر اختلاف اقوال- امّ المؤمنین خدیجه کبری نیز از دنیا رفت. وفات وی در ماه رمضان سال دهم بعثت روی داد.

• ازدواج با سوده:

• در ماه شوال همین سال، یعنی سال دهم بعثت، پیغمبر اکرم ج با سوده بنت زمعه- که از مسلمانان دیرین بود، و در هجرت دوم به حبشه در شمار مهاجران بود- ازدواج کردند. شوهر پیشین سوده، سکران بن عمرو بود که او نیز اسلام آورده بود، و همراه وی به حبشه هجرت کرد، و در سرزمین حبشه، یا پس از مراجعت به مکه، از دنیا رفت.

گسترش دعوت اسلام در بیرون مکه

❖ رسول اکرم علیه السلام در طائف:

- این سفر در ماه شوال سال دهم بعثت (مطابق با اواخر ماه یا اوائل ژوئن سال ۶۱۹ میلادی) همراه با زید بن حارثه.

❖ عرضه اسلام بر قبائل و افراد:

- در اوقات نزدیک شدن موسم حج در ماه ذیقعدة سال دهم بعثت (اواخر ژوئن یا اوائل جولای سال ۶۱۹ میلادی) رسول خدا علیه السلام به مکه بازگشتند تا عرضه کردن اسلام را بر قبائل و افراد از سرگیرند.

ازدواج رسول خدا با عایشه رضی الله عنها

• در ماه شوال همین سال، سال یازدهم بعثت، حضرت رسول اکرم علیه السلام عایشه صدیقه رضی الله عنها را به همسری خویش درآوردند.

□ ولی در روایاتی که در بعض کتب تاریخ اسلامی موجود است و همچنان با مقارنه بعضی از روایات صحیح البخاری روایت معقول و با روایت تاریخی استوار این است که سن حضرت عائشه رضی الله عنها در وقت ازدواج ۱۸ سال و یا از این زیاد بود.

اسراء و معراج

اختلاف اساسی در مسئله اسراء و معراج بر سر تعیین زمان وقوع آن است که مشمول بر ۶ قول است:

* قول اول آن است که اسراء در همان سالی که خداوند پیامبر اکرم علیه السلام را به کرامت نبوت تکریم فرمود، اتفاق افتاده است، طبری این قول را اختیار کرده است.

* قول دوم آن است که پنج سال بعد از بعثت روی داده است، این قول را نووی و قرطبی ترجیح داده اند.

* قول سوم آن است که در شب ۲۷ رجب سال ۱۰ بعثت اتفاق افتاده است.

* قول چهارم آن است که شانزده ماه پیش از هجرت، یعنی در ماه رمضان سال ۱۲ بعثت، روی داده است.

* قول پنجم آن است که یک سال و دو ماه پیش از هجرت، یعنی در ماه محرم سال ۱۳ بعثت، اتفاق افتاده است.

* قول ششم آن است که یک سال پیش از هجرت، یعنی در ماه ربیع الاول سال ۱۳ بعثت، به وقوع پیوسته است.

بیعت های پیش از هجرت

• بیعت عَقَبَةُ أُولَى:

در موسم حجّ سال دوازدهم بعثت (جولای ۶۲۱ میلادی) دوازده تن از یثربیان نزد آن حضرت آمدند. پنج تن از این یازده تن، همان جوانانی بودند که سال گذشته با پیامبر اکرم ص دیدار کرده بودند.

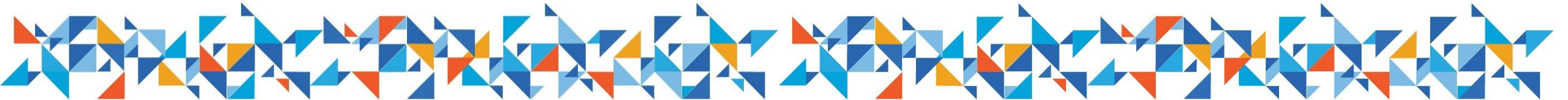
• بیعت عَقَبَةُ ثَانِيَه:

در موسم حجّ سال سیزدهم بعثت (جون ۶۲۲ میلادی) هفتاد و چند تن از مسلمانان اهل یثرب همراه با دیگر حاجیان قوم و قبیله خویش که مشرک بودند، برای ادای مناسک حج به مکه آمدند.

منابع مضمون

- 1. سيرة ابن هشام، لابن هشام.
- 2. السيرة النبوية، للشيخ ابو الحسن الندوي.
- 3. السيرة النبوية، دروس و عبر، شيخ مصطفى السباعي.
- 4. السيرة النبوية، عرض وقائع وتحليل أحداث، شيخ علي محمد الصلابي.
- 5. فقه السيرة، شيخ رمضان البوطي.
- 6. تاريخ الخلفاء للإمام السيوطي.
- 7. التاريخ الإسلامي لإبراهيم الشريقي.
- 8. كتب التاريخ الإسلامي، للشيخ علي محمد الصلابي .

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر